

سوال

شخصی برای استفاده‌ی شخصی خود در باغچه‌اش سبزی و میوه عمل می‌آورد؛ آیا در محصول وی یک دهم زکات هست؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

زکات در سبزیجات و میوه‌ها واجب نیست، زیرا این محصولات (مانند دانه‌ها و حبوبات) پیمانانه نمی‌شود و ذخیره هم نمی‌شود، اما در محصولی که پیمانانه می‌شود و قابل انبار شدن است مانند خرما و کشمش و بادام و پسته واجب است... اما محصولاتی که نه قابل پیمانانه شدن است و نه قابل ذخیره، مانند انار و انجیر و هلو و هندوانه و دیگر میوه‌ها، و مانند گوجه و خیار و دیگر سبزیجات، زکات ندارند زیرا اگر انبار شود فاسد خواهد شد.

از ابوسعید خدری - رضی الله عنه - روایت است که پیامبر ﷺ فرمود: **حبوبات و خرما زکات ندارد تا آنکه به پنج وسق برسد...** به روایت بخاری و مسلم و دیگران. این در صورتی که قابل کیل و پیمانانه باشد، و اگر قابل پیمانانه نباشد من باب اولی اصلا زکات ندارد.

و از علی بن ابی‌طالب - رضی الله عنه - به صورت مرفوع - و گفته شده موقوف - روایت شده که فرمود: **در سبزیجات زکاتی نیست.**

همینطور پیامبر ﷺ و خلفایش در دوران خود برای سبزیجات - با وجود فراوانی آن - زکات تعیین نکردند، که این نشان می‌دهد زکات در آن واجب نیست.

از سوی دیگر باغچه‌ی شما برای مصرف شخصی است نه استفاده‌ی تجاری که این تأکیدی است بر عدم وجوب زکات بر این باغچه. اما اگر به هدف تجاری سبزی و میوه می‌کارید و یک سال بر سود آن گذشت، و سود آن [همراه با دیگر اموال نقد و تجاری شما به حد نصاب رسیده باشد] آنگاه زکات بر پول به دست آمده از آن واجب خواهد بود.

والله اعلم.